D. D.

IXIA.

QUAM
DISSERTATIONE BOTANICA
DELINEATAM,
CONS. EXPERIENT. FAC. MED. UPSAL.

PRÆSIDE
CAROL. P. THUNBERG,

MED. DOCT. PROF. REG. ET EXTRAORD., ACAD. CÆSAR. N. C.
REG. SCIENT. HOLMIENS., SOCIET. SCIENT. UPS. PATR.
HOLMENS. BEROL. N. SCRUT. LUND. HARLEM.
AMSTEL, ET NIDROSIENS. MEMBRUM.

PUBLICO EXAMINI SUBJICIT,
JOHANNES DAN. RUNG,
STOCKHOLMIENSIS.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. XXI JUNII ANNO MDCCLXXXIII.

H. A. M. S.

UPSALIÆ,
TYPIS JOHAN. EDMAN, DIRECT. ET REG. ACAD. TYPOGR.

MO. BOT. GARDE
1911

Rare Book

BR 495

F44

T85

1883

B

234

IN SACRAM REGIAM MAJESTATEM
MAGNÆ FIDEI VIRO,
DIRECTORI GENERALI NOSOCOM. REGN.
SVECIÆ ETC. ETC.

EQUITI AURATO ORD. REG. VASÆI
GENEROSISSIMO ATQUE NOBILISSIMO
DOMINO DOCT.

OLAO AF ACRELL.

MÆCENATI MAXIMO.

SACRUM.

§. I.

Ixia, ex ordine Naturali Ensatarum, *Triandra*, *monogyna*, a ceteris congeneribus distinguitur *corolla monopetala, tubulosa; tubo recto, filiformi; limbo 6-partito, æquali.* Diu licet, et veteribus quoque, quædam hujus species fuerint notæ, plurimæ tamen recentiorum inventis sunt adnumerandæ. Pauca illæ, quæ huc usque detectæ et descriptæ fuerunt, plerumque siccata in manus Botanicorum inciderunt, sic ut ex speciminibus siccis characteres vel insufficientes vel omnino falsi confecti sint, unde neque ipsum Genus neque Species invicem dignosci potuerunt. Ob hæc rationes corolla generis sæpissime dicta fuit hexapetala. Ob easdem rationes ad hoc Genus, nullo tamen jure, relatæ sunt sic dictæ *Ixia chinensis, gladiata et africana*, quæ ad *Moræas* migrare omnino debent. Præterea et sponte crescentes et imprimis in hortis cultæ ita variant *scapo simplici et ramoso, scapo brevi et altiori, floribus paucis et plurimis, rachide recta vel flexuosa*, ut facile fallatur ille, cui non contingit in solo natali attentiori oculo omnes varietates inspicere et accuratiori subicere examini. Itaque cum Cel. Præsidi in Africa Australi, ubi omnes *Ixiæ* sponte crescunt, vivas colligere et describere, mihi vero ex

A

her-

herbario sicco illas in ordinem redigere contigerit, non inutile fore duximus, amplum satis hoc genus accuratius determinare et species melioribus atque certioribus characteribus specificis insignire, quam qui antea dati fuerunt, additis 15 novarum descriptionibus et septem figuris. Ita tamen facile non est, in tanta specierum multitudine, quæ infinite variant et luxuriant, nec ullas fere notas constantes servant, optimos eruere characteres específicos, ac quisque sibi persvaserit. Non mirum itaque, neque secundum Systema Linnæanum, neque secundum Dissertationem Domini de la Roche, Ixiarum species certo investigari posse. Si ergo neque nostri conatus omnibus tollendis difficultatibus suffecerint, ignoscas H. L. et hisce, donec meliora præstiterit alius, benigne utaris.

§. II.

CHARACTER GENERICUS.

- CALYX. *Spatha* bivalvis, infera, corolla brevior: *valvulae* oblongæ, persistentes; exterior latior interiorem vaginans.
- COROLLA monopetala, tubulosa, regularis, supera. *Tubus* filiformis, sensim ampliatus, rectus. *Limbus* campanulatus, regularis, 6-partitus: *lacinae* oblongæ, obtusæ, æquales, patentes.
- STAM. *Filamenta* tria, filiformi-subulata, tubo prope os inserta, corolla breviora. *Antherae* oblongæ, fulcatae.
- PIST. *Germen* inferum, triangulare, glabrum.

Sty.

Stylus simplex, filiformis, erectus.

Stigmata tria, filiformia.

PERIC. *Capsula* ovata, trigona, striata, obtusa, glabra, trivalvis, trilocularis.

Semina plura, rotundata, glabra.

Essentia Generis: Corolla tubulosa: Tubus filiformis, rectus; Limbus 6-partitus, campanulatus, æqualis. *Stigmata* tria, simplicia.

Obs. Corolla Ixiæ numquam 6-petala.

§. III.

DIVISIO SPECIERUM.

* *caule ramisque foliosis.*

fruticosa. 1. I. caule ramoso, foliis imbricatis tecto.

** *scapo foliis brevior:*

minuta. 2. I. scapis unifloris, foliis lævibus.

bulbocodium. 3. I. scapo ramoso, floribus solitariis, foliis sulcatis reflexis.

humilis. 4. I. scapo ramoso, floribus secundis, foliis sulcatis erectis.

*** *scapo foliis longior:*

a. *hirsutæ.*

pilosa. 5. I. foliis linearibus pilosis, floribus alternis.

hirta. 6. I. foliis ensiformibus hirtis, floribus secundis.

secunda. 7. I. foliis elliptico-ensiformibus, scapo villoso-scabro.

b. glabræ:

α foliis crispis:

crispa. 8. I. foliis linearibus crispis, floribus alternis.

cinnamomea. 9. I. foliis lanceolatis crispis, floribus alternis.

corymbosa. 10. I. foliis lanceolatis crispis, scapo anticipiti.

β foliis æqualibus:

linearis. 11. I. foliis linearibus, scapo simplici erecto.

capillaris. 12. I. foliis linearibus, scapo polystachyo, spathis scariosis.

setacea. 13. I. foliis linearibus, scapo flexuoso glabro.

scillaris. 14. I. foliis linearibus, floribus secundis, rachide flexuosa.

aristata. 15. I. foliis linearibus, spathis aristato-dentatis.

pendula. 16. I. foliis lineariformibus, scapo polystachyo, spicis pendulis.

bulbifera. 17. I. foliis ensiformibus, spathis membranaceis setaceo-laceris.

erecta. 18. I. foliis ensiformibus, scapo polystachyo, floribus alternis immaculatis.

maculata. 19. I. foliis ensiformibus, scapo polystachyo, floribus alternis, corollis basi maculatis.

procurta. 20. I. foliis ensiformibus, floribus secundis, corollis basi hyalino-fenestratis.

lancea.

- lancea.* 21. I. foliis ensiformibus, floribus secundis, scapo simplici flexuoso.
pentandra. 22. I. foliis ensiformibus, floribus pentandris.
falcata. 23. I. foliis ensiformibus reflexo-falcatis.
excisa. 24. I. foliis ovatis, floribus secundis, scapo flexuoso.

§. IV.

DESCRIPTIONES SPECIERUM.

Radix omnibus bulbosa est, bulbo extus a rudimentis foliorum priorum annorum reticulato, intus solido. In Ixia pendula bulbi plures impositi, depressi.

Folia vaginantia, equitantia, integra, sæpius glabra et scapo breviora.

Scapus simplex vel polystachyus, sæpiissime varians.
Caulescens unica est species fruticosa.

Florescentia spicata, spica simplici vel divisa: nulli itaque flores pedunculati, sed qui quales videntur, terminales sunt in Ixiis polystachyis ramis unifloris.

I. FRUTICOSA. I *Caulis* suffruticosus, ramosus, totus glaber et foliis tectus, palmaris vel paullo ultra.

Folia linearia, apice attenuata, subfalcata, tenuissime striata, densissime imbricata, pollicaria usque bipollicaria.

Flores terminales, cærulei.

Spathæ membranaceæ.

Tubus corollæ flavus, semipollicaris.

2. MINUTA. I. *Bulbus* globosus, reticulo tectus, magnitudine pisi.

Folia vagina inclusa, linearia, supra concava, subtus convexa, glabra, erecta, longitudine scaporum, unum pro singulo scapo.

Scapus raro unicus, sæpius plures, 2-4 vel ultra, simplices, teretes, erecti, uniflori, glabri, pallide purpurascens, pollicares, bracteati.

Bracteæ paullo supra medium duæ, linearifiliformes, oppositæ, erectæ, lineam vix longæ.

Calyx nullus, nisi bracteæ.

Corollæ tubus albus, striis purpureis. Limbi *laciniæ* supra concavæ, nivæ, subtus albæ, stria duplici purpurea, longitudine tubi, lineam dimidiam longæ.

Antheræ erectæ, flavescentes.

Capsula virescens striis purpureis.

Facies tota adeo Fabriciæ minutæ, ut nisi inspiceres stamina, stigma et bulbum, eandem crederes

3. BULBODIUM. I. *Bulbus* ovatus, glaber, subtruncatus, fibrillosus.

Scapus trigonus, inferne vaginatus, ramosus, pauciflorus, glaber, palmaris vel spithamæus.

Folia linearia, acuta, sulcata, crassiuscula, glabra; infimum longissimum scapo longius sæpe duplo vel ultra, laxum, reflexum; reliqua, circiter duo vel tria longitudine scapi erecta.

Flores

Flores in scapi ramis terminales, majusculi, sensim florentes.

Spatha exterior ovata, viridis; interior lanceolata, acuta, membranacea, capsulam vaginans.

Corollæ tubus brevissimus: Limbi *laciniæ* intus flavæ, striis tribus fuscis, extus flavo-virescentes.

Filamenta pubescentia.

Stigmata sex, reflexa.

Differt a reliquis Ixiis stigmatibus sex.

Variat floribus 1:0 petalis 3 interioribus flavis; 3 exterioribus viridibus.

2:0 petalis 3 interioribus albo-flavis;

3 exterioribus virescentibus.

3:0 petalis 3 interioribus cæruleo-albis;

3 exterioribus virescentibus.

4:0 corollis parvis, 3 interioribus albis,

3 exterioribus viridibus.

5:0 corollis luteis.

6:0 corollis cæruleis.

7:0 corollis roseis fundo luteo.

Variat præterea floribus magnis et minoribus, omnium colorum; foliis linearibus et filiformibus.

Scapus vero multiflorus est; rarius vero nisi unicum florem simul aperit, reliquis intra spatham reconditis, sic ut uniflorus videatur.

Folia interdum filiformia, interdum linearia, interdum ensiformia, scapo plerumque longiora, et sæpius reflexa.

Bul.

Bulbocodium et *rosea* eadem est species, e plurimis varietatibus constans: ab aliis distinguitur:

1. foliis reflexis, marginibus revolutis.
2. floribus remotis plus, quam in aliis.

4. HUMILIS. I. *Bulbus* profunde infidens, glaber, magnitudine avellanæ.

Scapus simplex vel ramosus, filiformis, erectus, palmaris usque spithamæus.

Folia duo vel tria, linearia, multi-sulcata, glabra, erecta, scapo longiora.

Flores racemosi, tres usque octo in rachide flexuosa.

Spathæ virides, truncatæ.

Variat α. corolla lutea.

β. corolla albido-rufescens s. incarnata.

γ. scapo indiviso, paucifloro.

δ. scapo ramoso, multifloro.

5. PILOSA. I. *Bulbus* globosus, fibrosus, glaber, magnitudine vix pisi.

Folia linearia, acuminata, subterna, erecta, striata, pilosa, scapo duplo breviora.

Scapus simplex, teres, erectus, glaber, multiflorus, palmaris et ultra, superne obscure purpureo-rufescens.

Flores alterni, sessiles, subnutantes.

Corolla extus rufescens, intus alba. Limbi *lacinia* concavæ, tres inferiores albæ; tres exteriores intus albæ, extus purpureo-virescentes, margine albo.

Antherae lineares, basi bifidae, dorso supra basin insertae, flavae.

Stigmata erecto-inflexa, hirta, alba.

Capsula 6-sulcata.

Vesperis ab hora quarta flores aperit.

6. HIRTA. I. *Folia* ensiformia, striata, villosa, scapo breviora.

Scapus simplex, inflexo-erectus, glaber.

Flores secundi, saturate caerulei.

Spathae integrae.

Valde similis I. *secundae*, sed differt: foliis valde villosis, pilis albidis.

7. SECUNDA. I. *Bulbus* deorsum imbricatus, durus, magnitudine pisi.

Folia ensiformia, inferne attenuata, glabra, nervosa, nervo medio crassiori, erecta, scapo duplo breviora.

Scapus teres, flexuosus, erectus, villosus-scaber, raro simplex, saepius ramosus, ramis flexuoso-patulis, spithameus usque pedalis.

Flores secundi, in rachide flexuosa, rarius pauci, saepius 4, 5 vel 6, erecti, caerulei.

Spathae basi virides, apice brunneae, integrae. Singularis planta non scapo modo, sed rachide imprimis flexuosis dignoscitur ab aliis optime scapo villosus-scabro.

Variat. scapo simplici et ramoso.

8. CRISPA. I. *Bulbus* reticulatus, ovatus.

Folia circiter quinque, lineari-lanceolata, acuta, marginibus pulcherrime crispa, glabra, ner-

vo longitudinali crasso, scapo plus duplo breviora.

Scapus simplex vel ramosus, teres, glaber, flexuosus, erectus, multiflorus, subpedalis.

Flores alterni, remoti.

Spatha exterior tridentata, nervis totidem striata; interior bidentata, nervis duobus.

Corollæ tubus subviridis; Limbi *laciniæ* cæruleæ.

Antheræ extremitate altera affixæ, inflexæ.

Stigmata reflexo-patentia, apice clavata.

Variat: 1. scapo simplici et ramoso.

2. corollis cæruleis et albis.

9. CINNAMOMEA. I. *Bulbus* conicus, deorsum imbricatus, truncatus, margine acuto fibroso, glaber, magnitudine pisi.

Scapus simplex, teres, flexuoso-erectus, viridi-purpureus, glaber, spithamæus.

Folia radicalia duo, margine obverso vaginantia, lanceolata, obtusa, subfalcato-reflexa, nervo medio elevato, margine crispo-undulata, scapo triplo breviora, digitalia; *cotyledonis* unicum. amplexicaule, ovatum, obtusum, apice reflexum, integrum, glabrum, ungviculare; *caulina* duo, spathæformia, remota: inferius convoluto-vaginans vagina longa, apice compressum, obversum: sæpe crispum, glabrum, pollicare usque tripollicare; superius ungviculare.

Flores secundî, erecti, a 3 ad 9.

Rachis subflexuosa, glabra.

Spa-

Spatha exterior concava, obtusa cum acumine, glabra, viridis, apice purpurascens, tubo paullo brevior, lineam longa; interior subæqualis, apice tenuior, bifida.

Corollæ tubus parum ampliatus, subcurvatus, purpurascens, subungvicularis. Limbi *laciniae* tres interiores totæ albæ; tres exteriores intus albæ, extus purpurascens-striatæ.

Antheræ erectæ, dorso supra basin insertæ, lineari-subulatæ, limbo breviores, flavæ.

Capsula sexstriata.

Florum spica refert *Gladiolum recurvum*; sed differt corolla regulari.

Foliis crispis similis est *Ixiæ Crispæ*; differt vero

Foliis lanceolatis, duas lineas latis.

10. CORYMBOSA. I. *Bulbus* ovatus, truncatus, reticulatus.

Folium radicale unicum, ensiforme, crispum, striatum, recurvatum, glabrum, digitale, scapo duplo brevius; *caulina* unum vel duo, spatheiformia, amplexicaulia, striata, decurrentia, minora.

Scapus inferne simplex, superne paniculatus, anceps, striatus, glaber, flexuosus, erectus, spithamæus.

Rami alterni, dichotomi, compressi, fastigiati.

Flores in ramis subumbellato-fastigiatis terminales.

Spatha viridis apice obtuso rubicundo.

Corollæ tubus sensim ampliatus, longitudine
spathæ. Limbi *laciniæ* lanceolatae.

Stigmata apice globosa.

Variat flore albo et cæruleo.

11. LINEARIS. I. *Bulbus* ovatus, fibrosus, lævis, magnitudine avellanæ.

Scapus simplex, teres, erectus, glaber, palmaris, spithamæus et ultra.

Folia circiter tria; *infimum* longe vaginans, lineare, utrinque convexum, linea media elevata, angustissimum, vix lineam dimidiam latum, erectum, parum apice attenuatum, integrum, glabrum, scapo paullo brevius, raro æquale. *Superiora* duo spathacea, brevissima.

Flores raro unicus, plerumque duo vel tres, secundi.

Spatha convoluta, lanceolata, acuta, striata, glabra; exterior major, longitudine corollæ.

Corollæ tubus albidus. Limbi *laciniæ* obtusæ cum acumine, ungviculares.

Stigmata revoluta-patentia, purpurascentia.

Capsula vix angulata, sexstriata.

12. CAPILLARIS. I. *Bulbus* reticulatus, fibrosus, magnitudine avellanæ.

Folia linearia, nervosa, glabra, scapo dimidio breviora.

Scapus teres, apice divisus, capillaris, erectus, bipedalis, ramis pedicelliformibus unifloris.

Flores

Flores in ramis terminales, vel in apice scapi alterni, sessiles, erecti, albidi, venoso-reticulati.

Spathæ scariosæ venis fuscis, dentatæ.

Flores in hac specie videntur pedunculati, sed rami uniflori.

13. SETACEA. I. *Folia* linearia, acuta, angustissima, scapo breviora, linea media elevata, glabra, subterna; in medio scapo folium breve, spathis simile.

Scapus filiformis, flexuosus, erectus, pauciflorus, ruber, glaber, digitalis, simplex, vel ramosus vel bifidus.

Spatha subinflata, viridis, valde concava, striata, glabra, longitudine tubi semiungvicularis.

Corollæ Limbi lacinia tres exteriores intus albæ, extus rubro striatæ, tres interiores totæ albæ.

Stylus staminibus longior, corolla brevior, filiformis, albus.

Variat: I. α . flore virescente, limbi apice albo.

β . flore luteo, limbi basi fulca.

2. α . scapo unifloro.

β . scapo multifloro, simplici.

γ . scapo multifloro, ramoso.

Limbi basi fusca similis est maculatæ, sed distincta ab ea,

α . quod multoties minor.

β . quod ramosa.

γ . foliis lineari-angustis.

14. SCILLARIS. I. *Scapus* teres, erectus, glaber, vaginatus, ramosus, pedalis.

Rami filiformes nudi, flexuosi, laxi, glabri, florentes.

Folia longe vaginantia, linearia, circiter tria, crassiuscula, vix lineam dimidiam lata, stria duplici profunda, scapo breviora, spithamæa.

Flores secundi, remoti.

Rachis flexuosa, multiflora, floribus sæpe decem.

Spatha exterior paullo major, glabra, striata, basi viridis; apice cinerea, membranacea, integra; interior basi viridis; apice membranacea, bifida, cinerea.

Corollæ tubus brevissimus, flavo-virescens. Limbi *laciniæ* concavæ, flavæ, tribus exterioribus dorso purpurascens.

Stigmata involuta, villosa, flavescentia.

Capsula obsolete trigona, sexsulcata.

Semina subreniformia.

15. ARISTATA. I. *Bulbus* reticulatus, magnitudine avellanæ.

Scapus simplex, teres, erectus, glaber, palmaris, usque pedalis, vel paullo ultra.

Folia circiter quatuor vel quinque, linearia, quinque-nervia, nervo medio et marginibus crassioribus, acuta, erecta, glabra, scapo dimidio breviora.

Flores secundi, rarissime unicus, ramis duo, sæpe a quinque usque ad novem in rachide vix flexuosa.

Spathæ submembranaceæ, aristato-dentatæ.

Corollæ albo-incarnatæ.

16. PENDULA. I. *Radix* moniliformi-articulata: articuli plurimi orbiculati, depressi, approximati, carnosissimi, rufescentes.

Folia radicalia inferne scapum vaginantia, lineari-ensiformia, acuta, striata, glabra, pedalia vel paullo ultra.

Scapus teres, glaber, erectus, inferne crassitie calami scriptorii, superne divisus, ramis capillaribus nutantibus, flexuosis, orgyalis.

Spathæ membranaceæ, laceræ.

Corollæ in ramis alternæ, magnæ, incarnatæ, tubo brevi.

Omnium Ixiarium altissima, speciosa corollis magnis, cernuis.

17. BULBIFERA. I. *Scapus* simplex vel ramosus, subcompressus, striatus, glaber, inferne foliis vaginatus, palmaris usque pedalis.

Folia ensiformia, nervoso-striata, disticha, erecta, glabra, scapo breviora, spithamæa.

Flores tres vel plures, magni, rachide inter flores flexuosa.

Spatha membranacea, nervoso-reticulata, grisea, apice fusca, lacera, filamentoso-aristata.

Corollæ tubus brevis, lineam longus: *limbus* ultra medium, non vero ad tubum usque 6-partitus: *laciniæ* magnæ, ovato-oblongæ, obtusissimæ, patentes.

Anthæræ lineares, longæ, intus convexæ, extus lamellose, albæ.

Capsula sexstriata.

Vari-

Variat: α. flore purpureo.
 β. flore rubro alboque variegato.
 γ. flore flavo.
 δ. scapo brevissimo et simplici.
 ε. scapo altiori et ramoso.
 ζ. scapo bulbifero.

18. ERECTA. I. *Bulbus* magnitudine avellanæ.

Folia circiter 3 vel 4, ensiformia, multinervia, erecta, glabra, scapo duplo breviora.

Scapus teres, glaber, erectus, polystachyus, pedalis usque bipedalis.

Rami alterni, capillares, erecti, digitales.

Flores in scapo et ramis spicati, in rachide flexuosa digitali.

Spathæ submembranaceæ, subaristatæ.

Variat corollis luteis et violaceis unicoloribus.

19. MACULATA. I. *Bulbus* avellana nuce duplo major.

Folia tria, quatuor vel quinque; ensiformia, multinervia, scapo duplo breviora.

Scapus sæpius simplex, raro polystachyus, teres, erectus, spithamæus usque pedalis et ultra.

Rami filiformes, erecti vel patentissimi.

Florum spicæ terminales, rachide flexuosa.

Spathæ membranaceæ, basi griseæ, apice brunneæ, sublaceræ.

Corolla supra os tubi macula obscura in basi limbi.

Adeo similis I. *erectæ*, ut vix quidquam aliud differat, præter maculam corollæ.

Variat:

Variat: a. corolla albida.

b. corolla flava.

c. corolla flava apicibus purpureis.

d. corolla albo-cærulescente.

e. corolla cærulea.

f. corolla purpurea macula pallida, quæ rarissima.

g. corolla viridi, quæ pulcherrima, spicis sæpe pedilibus.

20. CROCATA. I. *Bulbus* avellana paullo major.

Folia circiter quinque, ensiformia, reflexo-subfalcata, multinervia, pollicaria usque digitalia, scapo duplo vel sæpe triplo breviora.

Scapus simplex, teres vel ramosus, subcompressus; flexuosus, erectus, glaber, palmaris usque spithamæus.

Rami patentissimi, nudi, scapo similes.

Bractææ basi griseæ, apice ferrugineæ, subdentato-laceræ.

Flores secundi, speciosi, campanulati, tubo brevi, aurantiaci macula supra os tubi pallidiori hyalina; raro duo vel pauci, sæpius quinque vel septem.

Variat: a. scapo simplici, brevi, paucifloro et macula atra supra fenestratam.

b. scapo alto, polystachyo, multifloro.

c. scapo altiori, corollis rubicundis.

Hæc omnium Ixiarum facile pulcherrima, uti ceteræ culta magis ramosa et speciosa evadit.

21. LANCEA. I. *Bulbus* rudimentis foliorum dense involutus, avellana major.

Folia circiter tria vel quatuor, lanceolato-ensiformia, marginibus et nervo medio crassioribus, marginibus revolutis, tenuissime striata, glabra, erecta, digitalia. Folia unum vel duo spathæformia in scapo.

Scapus simplex, teres, hinc inde compressus, flexuosus, erectus, glaber, foliis duplo longior.

Flores secundi, circiter sex, albo-purpurescentes.

Spathæ cineræ, apice ferrugineæ, obtusæ, integræ.

22. PENTANDRA. I. *Scapus* ramosus vel simplex, teres, flexuosus, glaber, pedalis.

Folia ensiformia, striata, glabra, scapo multoties breviora.

Florum spica longa, interrupta, flexuosa.

Spatha membranacea, sexlineata, longitudine tubi; exterior major, carinata, tridentata.

Corollæ tubus virescens, brevis; limbi *laciniæ* purpureæ.

Filamenta sæpius tria, rarius 5 et 4, ori tubi inserta, limbo duplo breviora, filiformia, albida.

Anthæræ ovatæ, incumbentes seu horizontaliter nutantes, subcompressæ, didymæ, flavæ.

Stigmata tria sæpius, rarius vero 5 et 4, reflexo-patula, filamentis paullo breviora, obtusa, lineam longa, plumosa.

Capsula trigona, sexsulcata.

Obs. E filamentis 4, sæpe bina connata inveni in unum corpus cum stigmatibus 4, antheris separatis vel connatis.

Variat floribus triandris tribus stigmatibus; tetrandis stigmatibus 4; et pentandris stigmatibus 5.

23. FALCATA. I. *Bulbus* conicus, deorsum imbricatus, truncatus margine acuto fibroso, magnitudine pisi.

Scapus simplex et ramosus, glaber, superne purpurascens, multiflorus.

Folia disticha, reflexo-falcata, striata, glabra, scapo duplo breviora.

Flores alterni, unus, duo vel plures.

Corollæ tubus ruber. Limbi *laciniæ* tres interiores rotundatæ, albæ; exteriores intus albæ, extus rubræ.

Stigmata flexuoso-involuta, hirta.

Variat: scapo simplici et ramoso, palmari et spithamæo; floribus alternis et secundis; rachide vix flexuosa, et valde flexuosa.

24. EXCISA. I. *Bulbus* globosus, fibrillosus, glaber, piso minor.

Folia radicalia duo, ovata, obtusa, glabra, margine interiore amplexantia, ibique pro scapo excisa, patentia, semipollicaria. Referunt folium unicum, bifidum. Folium infra medium scapi spathas referens, solitarium.

Scapus teres, flexuosus, erectus, glaber, uniflorus et multiflorus, digitalis & palmaris.

Spatha glabra, apice obtuso, subcrenato; exterior viridis, tubo brevior.

Corollæ tubus ruber. Limbi *laciniæ* obtusissimæ, patentes; extus rufescentes, rubro-striatæ; intus albæ, rubro-striatæ.

Antheræ brunneæ, erectæ.

Stigmata parva, revoluta, hirta.

Rarissime caulis medio cauliculum edit, uniflorum.

§. V.

SYNONYMA.

1. <i>fruticosa.</i>	Linn. Supplem. Syst. Nat. p. 93.
2. <i>minuta.</i>	ibid. p. 92.
3. <i>bulbocodium.</i>	<i>Ixia Bulbocodium.</i> Linn. Syst. Nat. Tom. 2. p. 76 mantiss. p. 320 Sp. Pl. p. 51.
	<i>Ixia rosea?</i> Linn. Syst. nat. T. 2. p. 75.
	<i>Ixia quadrangula.</i> de la Roche Disp. p. 16.
	<i>Ixia bulbocodioides.</i> ibid. p. 19.
5. <i>pilosa.</i>	Linn. Suppl. Syst. Nat. p. 92.
6. <i>hirta.</i>	<i>Ixia inflexa.</i> de la Roche Disp. p. 15.
7. <i>secunda.</i>	<i>Ixia flexuosa?</i> Linn. Sp. Pl. p. 51.
	<i>Ixia scillaris?</i> Linn. Syst. Natur. Tom. 2. p. 76. Sp. Pl. p. 52.
	<i>Ixia secunda.</i> Berg. Pl. Cap. p. 6. de la Roche Disput. p. 17.

8. *Cri-*

8. *crispa*. Linn. Supplem. Syst. Nat. p. 91.
9. *cinnamomea*. Linn. Supl. Syst. Nat. p. 92.
Europæis. Caneelbloem et Avond-
bloem Caneelbloem.
10. *corymbosa*. Caryophyllus Monomotapensis, ner-
vosus Bupleuri foliis, intus cavis, flo-
re cæruleo, cauliculis secundum lon-
gitudinem alatis. Pluken. Alm. p. 87.
Tab. 275. fig. 1.
Ixia corymbosa. Linn. Sp. Pl. p. 51.
Ixia imbricata? de la Roche Disp. p. 17.
11. *linearis*. Linn. Supplem. Syst. p. 92.
12. *capillaris*. ibid. p. 92.
16. *pendula*. ibid. p. 91.
17. *bulbifera*. Ixia bulbifera. Linn. Sp. Pl. p. 51.
Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Ixia monanthos. de la Roche Disp.
p. 21.
Europæis: Vluweelbloem.
18. *erecta*. Ixia polystachya Linn. Sp. Pl. p. 51.
Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Ixia erecta. Berg. Plant. Cap. p. 5.
Ixia thyrsiflora. de la Roche. Disp.
p. 20.
19. *maculata*. Linn. Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Mant. p. 320.
20. *crocata*. Ixia crocata. Linn. Syst. Nat. Tom.
2. p. 76. p. 320. Spec. Pl. p. 52.
Ixia Milleri. Berg. Pl. Cap. p. 8.

22. *pentandra*. Ixia scillaris? Linn. Sp. Pl. p. 52.
Syst. Nat. Tom. 2. p. 76.
Ixia pentandra. Linn. Supplem. p. 92.
23. *fulcata*. Linn. Supplem. System. p. 92.
Europæis: Avondbloem.
24. *excisa*. Linn. Supplem. Syst. Nat. p. 92.

§. VI.

LOCUS.

In extremo angulo australi Africes omnes Ixiæ sedes suas fixerunt et ex his paucæ sunt, quæ alibi sponte crescant. Sic inveniuntur:

fruticosa in montibus Platte Kloof et Rivier Zonder End dictis. Etjam inventa fuit in terra del fuego a Prof. Forster.

minuta prope Cap in collibus rarius et extra Zout-rivier locis arenosis inundatis.

bulbocodium in Leuweberg, in collibus infra Duywelsberg inter urbem et fortalitium copiose et alibi, etiam in alpibus Italicis.

humilis in Picketberg et collibus circum Cap.

pilosa, *setacea*, *falcata*, et *excisa* in collibus circum urbem Cap.

hirta, *capillaris* et *aristata* in arenosis humidis hinc inde.

secunda in collibus Græne Kloof et Roode Sand, atque in arenosis Swartland.

crispa in collibus Roode Sand et juxta Picketberg.

cinnamomea in collibus Leuwestaart.

corym-

- corymbosa* in fabulosis et ipsis viis Swartlandiæ.
linearis in campis arenosis inter Cap et Stellenbosch.
scillaris in collibus Græne Kloof, Duywelsberg, Leu-
 wekop et alibi.
pendula in regione krumrivier prope ipsum fluvium
 ejusdem nominis et in locis adjacentibus hu-
 midis copiose.
bulbifera in Roode Sand copiosissime, in collibus
 Leuwestaart rarius, in arenosis Swartland
 et alibi.
erecta infra Duywelsberg, in collibus Græne Kloof,
 arenosis Swartland et alibi sat vulgaris.
maculata b. et c. prope Bergrivier; d. et e. in col-
 libus prope Græne Kloof; a. b. et c. in are-
 nosis Swartland; f. in Saldahnabay; g. in
 Roode Sand; alibique vulgatissima et maxime
 varians in diversis locis.
crocata cis et trans Swellendam usque ad Vischrivier.
lancea infra Picketberg.
pentandra extra Cap, prope Græne Kloof in col-
 libus.

§. VII.

FLORENDI TEMPUS.

Plurimæ Ixiæ in capite bonæ spei primo vere
 florere incipiunt; paucæ vel hyeme proveniunt vel
 in seram usque æstatem persistunt. Quæ loca de-
 pressa, arenosa et inundata amant, maturius hosce
 exornant campos; montes vero et colles quæ inha-
 bitant species, serius florent.

Men.

Mensibus Majo, Junio, Julio dudum floret *minuta*. Junio, Julio, Augusto: *bulbocodium*, *pilosa*, *setacea falcata*. Augusto, Septembri, Octobri: *humilis*, *birta*, *secunda*, *crispa*, *cinnamomea*, *corymbosa*, *linearis*, *capillaris*, *scillaris*, *aristata*, *bulbifera*, *erecta*, *maculata*, *lancea*, *pentandra*, *falcata*, *excisa*. Octobri, Novembri, Decembri: *fruticosa*, *pendula*, *crocata*.

§. VIII.

USUS.

Edules quidem harum aliquot sunt species, imprimis animalibus fodientibus; nullæ tamen vel Hottentottis vel Europæis valde expetitæ. Ob flores vero, qui et pulcherrimi et coloribus sæpe multum variantes sunt, in Hortos Magnatum introductæ coluntur ibique speciosissimæ evadunt.

Odorem noctu et vesperi suavem spargunt *cinnamomea*, *pilosa* et *falcata*, vesperi flores suos aperientes, ideoque hæ, imprimis *cinnamomea* a pueris collectæ domibus in vitris aqua repletis servantur.

Circa horam quartam species hæ flores suos aperiunt, et quidem adeo adcurate, ut horam vespertinam inde concludere liceat, nisi instet pluvia, quam tum floribus clausis præfagit.

Ixia minuta

Ixia falcata

Ixia fruticosa

Ixia excisa